

práce. Obhájil ju roku 1982, a tak sa stal prvým doktorom vied v odbore hydrogeológie v ČSSR.

Významný je prínos jubilanta aj pri riešení otázok tvorby, exploatácie a ochrany minerálnych vôd. Týmto problémom sa zaoberá najmä v rámci výskumných úloh spätých s určovaním ochranných rájónov minerálnych vôd na Slovensku. Výsledky jeho metodologickej a vedeckej činnosti prinášajú v širšom rozsahu všeobecne platné poznatky o zákonitostiach integračných vzťahov podzemných vôd s ich prostredím. Jeho bohaté vedomosti zužitkúva aj rezort zdravotníctva, kde jubilant pôsobí ako expert v oblasti využívania a ochrany liečivých minerálnych vôd. Rozhodujúcou mierou sa zaslúžil o to, že v tomto päťročnom pláne je čs. hydrogeológia prvýkrát v histórii zastúpená v štátnom pláne základného výskumu hlavnou úlohou Hydrogeologické pomery, ochrana a využívanie podzemných vôd, ktorej je koordinátorom.

Vedeckú činnosť jubilanta dokumentuje vyše 70 vedeckých a odborných prác, štyri desiatky odborných štúdií a záverečných prác. Je autorom a spoluautorom 5 učebných textov. Roku 1983 ako vedúci autorského kolektívu odovzdal do tlače rukopis učebnice Metódy hydrogeologického výskumu. Československú hydrogeológiu úspešne reprezentoval na rozličných medzinárodných konferenciách a sympóziách. Je členom radu odborných komisií, viacerých vedeckých a redakčných rád, predsedom komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác z hydrogeológie, členom komisie pre obhajoby doktorských dizertácií z odboru inžinierskej geológie a hydrogeológie atď. Je aj členom

kolégia SAV vied o Zemi a vesmíre, AIH atď. Vďaka jeho vysokej odbornosti a ovládaniu jazykov má veľmi dobré kontakty s vedeckými pracoviskami v zahraničí, najmä ZSSR. Československú hydrogeológiu úspešne reprezentoval ako učiteľ na Univerzite Oriente na Kube v rokoch 1966—1968. Úzka je aj jeho spolupráca s Katedrou hydrogeológie Moskovskej štátnej univerzity, predovšetkým pri tvorbe učebnej literatúry.

Významná je spoločenská, odborná činnosť a angažovanosť jubilanta. Predstavuje širokú škálu pôsobnosti v rozličných vládnych a rezortných komisiách (Ministerstvo školstva SSR, Ministerstvo zdravotníctva SSR, Slovenský geologický úrad, Slovenská akadémia vied a pod.). Počas svojej pedagogickej činnosti bol dlhší čas prodekanom PFUK v Bratislave, dva roky jej dekanom a v súčasnosti vykonáva funkciu prorektora UK.

Nášmu jubilantovi za jeho dlhoročnú úspešnú vedeckú, pedagogickú a odbornú činnosť udelili Pamätnú medailu Univerzity Komenského pri príležitosti 60. výročia jej vzniku, za aktívnu úzku spoluprácu s praxou pri príležitosti 25-ročného jubilea organizovanej hydrogeológie na Slovensku Pamätnú medailu a pri príležitosti 25. výročia organizovanej geologickej služby v ČSSR rezortný odznak vyznamenania Zaslúžilý pracovník.

Prof. RNDr. Ladislavovi Meliorisovi, DrSc., na jeho životné jubileum srdečne blahoželá československá hydrogeologická a geologická verejnosť, priatelia i jeho bývalí študenti.

Do ďalšieho plodného života mu želáme pevné zdravie a veľa tvorivých síl na prospech slovenskej hydrogeológie.

Anton Porubský — Eugen Kullman

RNDr. Dionýz Vass, DrSc., päťdesiatročný

V tomto roku sa uprostred tvorivej práce dožíva významného jubilea popredný slovenský geológ RNDr. Dionýz Vass, DrSc. Narodil sa v Košiciach v učiteľskej rodine 30. 10. 1934. Základné a stredoškolské

vzdelanie získal v Michalovciach. Po maturite na gymnáziu sa rozhodol študovať geológiu na Geologicko-geografickej fakulte UK v Bratislave a po jej úspešnom absolvovaní roku 1958 nastúpil do Geologického ústavu D. Štúra v Bratislave, ktorému je, s výnimkou 3-ročnej zahraničnej expertízy, verný až dodnes.

Už diplomovou prácou z oblasti Juhoslovenskej kotliny sa jubilant „upísal“ výskumu molasových sedimentov mladšieho terciéru Západných Karpát. Jeho príslovečná

pracovná húževnatosť, odborná erudícia získavaná ustavičným štúdiom a terénnym výskumom ho zaradila medzi najlepších znalcov molasovej sedimentácie alpínskych molás Západných Karpát. Odbornú a vedeckú dráhu začínal mladý absolvent zostavovaním geologických máp v mierke 1 : 25 000 a 1 : 50 000. Výsledky jeho práce sa použili pri zostavovaní celoštátnej edície základnej mapy ČSSR v mierke 1 : 200 000, a to listu Zvolen, Trebišov a Košice. Pri týchto prácach mal jedinečnú možnosť pôsobiť po boku vynikajúceho geológa člena korešpondenta Vsevoloda Čechoviča. Aj táto okolnosť isto veľmi pozitívne ovplyvnila rast jubilanta.

Neskôr pôsobil ako vedúci kolektívu špecialistov zaoberajúcich sa geologickou stavbou Ipeľskej kotliny a východnej časti Podunajskej nížiny. Jubilant sa osobitne zamerlal na bádanie tektoniky a tektonického vývoja tejto oblasti. Jeho vedecký výskum viedol k odhaleniu zákonitostí tektonického vývoja Ipeľskej kotliny a jeho vzťahu ku genéze hnedouhoľného ložiska Pôtor-Dolina. Ďalším územím, ktoré podrobne geologicky sledoval, bola východná časť Podunajskej nížiny, a to pri mapovaní. Definoval hlavne štruktúrne jednotky, stratigrafický a litologický rozsah neogénu a vzťah morských sedimentov k vulkanickým komplexom.

V 70-ych rokoch jubilant vykonával základný geologický výskum v Rimavskej kotline. Aj v tejto oblasti definoval hlavné štruktúry a litostratigrafické jednotky terciérnej výplne panvy. V spolupráci s geofyzikmi syntetizoval geologické a geofyzikálne poznatky o predterciérnom podloží a o paleogeografickom vývoji. Zhrnul aj poznatky o nerastných surovinách a poukázal na nové možné zdroje keramických surovín v tejto oblasti.

Pri terénnych výskumoch sa venoval RNDr. D. Vass, DrSc., sedimentárnym textúram molasových sedimentov s cieľom ozrejmiť ich genézu, paleogeografické a tektonické podmienky vzniku a nemalou mierou sa zaslúžil o riešenie problematiky niektorých nerudných surovín viažúcich sa na molasové sedimenty. Sedimentologickú problematiku riešil popri základnom geologickom výskume aj počas trojročného pracovného pobytu v Tunisku.

Zaslúžil sa aj o zostavenie rádiometrickej časovej škály neogénu. Venoval sa jej od roku 1966, keď nadviazal kontakt s geochronologickými laboratóriami v Jerevane

(ZSSR), neskôr v Hannoveri (NSR) a v Debrecíne (MLR). Rádiometrickú škálu zostavoval s cieľom vytvoriť nové možnosti interregionálnej korelácie neogénu, korelácie stratigraficky „nemých“ komplexov, sekvencie produktov vulkanizmu a pod. Zostavil rádiogeochronologickú škálu paratetýdneho neogénu, čím podstatne rozšíril a spresnil globálnu škálu neogénu.

Od začiatku svojej vedeckej činnosti venoval jubilant pozornosť tektonickému režimu a jeho vplyvu na vývoj alpínskych molás. Študoval prejavy tektoniky, najmä v územiach, z ktorých zostavoval geologické mapy, a s úspechom ich vnášal do vývoja molasových sedimentov. V ostatných rokoch začal syntetizovať geologické poznatky, ktoré publikoval vo viacerých prácach. Vyústením jeho doterajšieho úsilia na tomto poli je súhrnná práca o zákonitostiach formovania sa alpínskych molás Západných Karpát a ich porovnanie s inými molasovými vývojmí. Úspešnou obhajobou práce Alpínske molasy Západných Karpát získal roku 1982 titul doktora geologických vied (DrSc.).

Veľmi bohatá a úspešná je činnosť jubilanta aj na medzinárodnom poli. Aktívne pracoval a pracuje vo viacerých medzinárodných programoch a riešiteľských kolektívoch (IGCP projekt 107 a 25, Regionálna stratigrafická komisia mediteránného neogénu, Problémová komisia IX. mnohostrannej spolupráce akademií vied socialistických štátov — prac. skup. 3.3 Tektonika molasotvorných epoch). Výsledky vlastného vedeckého výskumu predniesol na viacerých konferenciách, sympóziách a kongresoch v ČSSR aj v zahraničí (napr. Bologna 1962, Lyon 1971, Sydney 1976, Atény 1979).

Bohatou publikačnou činnosťou sa jubilant zaraďuje medzi popredných odborníkov vo svojom odbore. Napísal a zverejnil 103 originálnych prác, príp. ako spoluautor, z toho 23 v zahraničí. Jeho práce majú vysokú vedeckú úroveň a prinášajú myšlienky a podnety do ďalšej činnosti a vysoko sa hodnotia doma aj v zahraničí.

Popri vedeckej činnosti sa venuje aj organizačnej práci a zverené funkcie vykonáva veľmi svedomite a zodpovedne. Veľa rokov je vedúcim oddelenia neogénu a od roku 1981 vedúcim štátnej úlohy RVT Regionálny geologický výskum SSR, ktorá je ťažiskovou úlohou GÚDŠ. Aktívne sa zapája do politicko-spoločenského života. Za svoju odbornú a politicko-spoločenskú prácu mu udelili Čestné

uznanie XV. zjazdu KSČ a titul Najlepší pracovník rezortu SGÚ.

Slovenská geologická verejnosť, spolupracovníci, priatelia a známi želajú jubilantovi RNDr. Dionýzovi Vassovi, DrSc., do ďalšej

činnorodej práce dobré zdravie, pohodu v práci a rodinnom kruhu, veľa ďalších pracovných a životných úspechov.

Ján Gašparík — Michal Elečko

Pokračovanie zo str. 396

Najmladšie, priečne, prevažne zlomové štruktúry smeru S—J, resp. SV—JZ, vznikli v deformačnom štádiu D_4 , resp. D_5 . Na deformačné štádium D_4 sa viaže aj otvorenie prešmykových zón margecianskeho typu a následná intrúzia pyroxenicko-amfibolického dioritu (Spálený vrch), resp. výstup termálneho gradientu za vzniku paragenézy kremeň — oligoklas — obyčajný amfibol — biotit v prešmykovej zóne Bujaniska, resp. roľovskej prešmykovej zóne (l. c.).

V oblasti litoštruktúrnych a sukcesívnych vzťahov zrudnenia sa preukázala jednoznačná väzba hydrotermálnej mineralizácie na alpske štruktúry, najmä na štruktúry vzniknulé v relatívne krátkom časovom intervale medzi založením prešmykových zón margecianskeho typu a disjunktívnymi štruktúrami deformačného štádia D_5 , ktorými sú porušované. Minerálne asociácie jednotlivých prínosových periód (kremeňovo-sideritovej, kremeňovo-sulfidickej a kremeňovo-hematitovej) vykazujú isté odlišnosti v priestorovej distribúcii a v čase, ale vždy v chronologickom vzťahu k sukcesii alpín-ských štruktúr.

Jozef Slavkovský: Geologická stavba stykovej zóny pásma Čiernej hory a gemerika v úseku Košické Hámre — Košice (Košice 16. 11. 1983)

Referát sa dotýka územia, ktoré je z geologickej stránky veľmi zaujímavé a pri riešení styku dvoch významných tektonických jednotiek Západných Karpát, t. j. gemerika a pásma Čiernej hory, do istej miery uzlové.

Metodicky sa vychádza zo štúdia dostupných geologických poznatkov iných autorov pracujúcich v tomto teréne a z vlastného geologickoštruktúrneho výskumu, ktorý priniesol niektoré nové pohľady a výsledky o priamom tektonickom styku týchto jednotiek, a zo štúdia zóny tzv. margecianskej línie. Margecianska línia sa neprejavuje ako jediná línia skracovania priestoru zásluhou plochého násunu gemerika na pásmo Čiernej hory, ale ako jedna zo zón mimoriadne intenzívneho stesňovania severogemerické, ako

aj priľahlej časti pásma Čiernej hory. Zvýšky relatívne staršieho plochého násunu sú dnes zachované iba rudimentárne. Výsledné stlačenie priestoru v týchto prešmykových zónach má stredný úklon 30—60° na JZ.

Dalej referát priniesol niektoré nové poznatky o zložitej šupinovitej stavbe obalu pásma Čiernej hory v uzávere Črmeľského údolia a dotýka sa problémov vlastného gemerika, t. j. črmeľskej série a karbónu v oblasti bezprostredného styku gemerika s pásmom Čiernej hory.

Miroslav Fulín: Predbežné výsledky šlichovej prospekcie pásma Čiernej hory (Košice 16. 11. 1983)

Šlichovou prospekciou regiónu sa v fažkej frakcii určilo 51 minerálov, z toho 12 úžitkových. Z nich sme v prvej etape spracovania sledovali distribúciu a litoštruktúrne vzťahy zlata, arzenopyritu, pyritu, cinovca, scheelitu, chalkopyritu, barytu a hematitu. Z asocičných vzťahov vyplynula paragenéza cinovec — scheelit $\pm$ pyrit $\pm$ zlato $\pm$ arzenopyrit, úzko sa viažúca na podložie roľovskej prešmykovej zóny a na tektonizovaný okraj komplexu primorogénnych migmatitov a pararúl. Druhou je paragenéza minerálov rumelka — baryt $\pm$ pyrit — hematit, sporadicky sa vyskytujúca v oblasti hydrotermálne mineralizovaných štruktúr v širšom okolí Margecian a v typickom vývoji, preukázateľne sa viažúca na priečne zlomy smeru S—J, príp. SZ—JZ, s priestorovo nezávislým vývojom starších hydrotermálnych paragenéz. Z predbežných výsledkov šlichovej prospekcie vychodí metalogenetický význam širšej oblasti severného okraja kryštalinika pásma Čiernej hory aj úsekov komplexu diaforizovaných pararúl a komplexu primorogénnych migmatitov a pararúl s amfibolitmi.

Tibor Sasvári: Geologickoštruktúrne pomery slovinsko-gelnického rudného rajónu (Košice 16. 11. 1983)

V referáte podal autor celkový pohľad na väzbu predrudného štruktúrne-tektonického